

כתיבה – מיומנות נרכשת ולא רק כישרון

יכולת ההבעה בכתב היא מתנה. אכן לא כל אחד נולד להיות סופר ולכתוב כתיבה יוצרת. אבל, כל אחד יכול לשפר את יכולת ההבעה שלו בכתב, גם בגיל לא צעיר. יש רבים מאיתנו בילו בשיעורי ההבעה בכתב, משמימים ברובם, במגרש הכדורסל וחיזקו את עמדתם כנגד מקצוע ההבעה ויכולת ההבעה שלהם עצמם.

מניסיוני הרב, ההבעה בכתב היא מיומנות נרכשת. אמנם במאמץ, אך לא במאמץ רב. בדומה למיומנויות אחרות, יש לה כללים, היגיון ושיטות, שאותן יכול כל אחד לרכוש, בהתאם לאישיותו ולפועלו ולהשתמש בהן.

מה עלינו לעשות כשלב מקדים כדי לשפר את יכולת ההבעה שלנו בכתב ואת הכתיבה המקצועית, השירותית או העסקית שלנו?

קודם כול, עלינו להבין כי ההבעה היא תרגום של מחשבותינו. כפי שטבע הפילוסוף לודוויג וייטגנשטיין, פילוסוף של הלשון שחי בין השנים 1891-1959 באומרו: "שפתי קובעת את גבולות עולמי. כל מה שאני יודע – יש לי מלים עבורו". כלומר, השפה שלי מייצגת לא רק את התרבות שאליה אני משתייך, אלא גם את תפיסת עולמי, ערכי, הדרך שבה אני שואף להיות מיוצג בעולם ונראה על ידו. הפילוסופים ביוון העתיקה היו הראשונים שהחדירו טקסטים חשובים, שהפכו לטקסטים קאנוניים בתרבות המערב. בספרה "תורת המשמעיים – שפה ומשמעות: סיפור הולדתה ופריחתה של תורת המשמעיים מאת תמר סוברן" הוצאת הספרים של אוניברסיטת חיפה, סוקרת תמר סוברן את ההיסטוריה של מדע הסמנטיקה, תורת המשמעות. סקירת הקשר בין המלים לעולם וזיקתן למחשבה, כפי שמביאה זאת גב' סוברן, מעלה כי כבר בתולדות הפילוסופיה הקדומה, בימיהם של הפילוסופים אפלטון, אריסטו וקאנט, הוגדר כי השפה היא כלי חשיבה וכלי ביטוי. היא מאפשרת לחשוב על העולם ולדבר עליו וגם כערוץ התקשורת בין בני אדם. היא מצייתת לכללים, אך בה בעת מאפשרת גם התבטאות אישית ויצירתיות. מסתבר, אומרת סוברן, כי גדולי ההוגים, הקדישו מחשבה למקומה של הלשון בעולם ולתפקידה בהכרה ובחשיבה. כל אחד מהם תרם לחקר קשר זה. אפלטון בתפיסה היא כלי השפעה מרכזי בשכנוע, בהבהרה ובלימוד של רעיונות; אריסטו לקשר ההדוק שבין שפה ומציאות; קאנט הבנת העולם היא שילוב נתוני החושים ושל מנגנון תבוני המעבד אותם ומחלק אותם לקטגוריות חשיבה. יש קשר בין חשיבה, מושגים ומשפטים. פעולת חשיבה מתרחשת במשפטים שיש בהם נושא ונשוא. כל משפט הוא בחירה של נושא אפשרי מכלל נשואים אפשריים היכולים לחול על כל נושא המשפט.

דקראט – השפה מייחדת את האדם משאר היצורים

הקשר בין ההיבט הפילוסופי של הלשון להבעה בכתב בארגון

לכאורה, הקשר הפילוסופי בין לשון ומשמעות רחוק אלפי מילין מההבעה בכתב בארגון. לדעתי, לא כך הדבר. סקירת ההיסטוריה הפילוסופית מגלה כלומר, אם אמקד את מחשבתי, אבהיר אותה לעצמי, יהיה תהליך התרגום לכתב קל וברור יותר. במלים אחרות, ההבעה בכתב היא קודם כול חשיבה. רק לאחר מכן אני מתרגם אותה למלים.

למה דומה הדבר? להליכה בתוך יער עבות, שעציו הקדומים עבותים ומסתירים את המראה. אם אנו מתייחסים לסבך ולעומק היער, בוודאי שנרגיש כי אין אנו רואים דבר. אולם, אם נציץ, גם מבעד לחרך דק שבין העלווה, נראה מראה, ולו גם חלקי, נמבעד לענפים

בבואנו לכתוב כתיבה ארגונית, עלינו לזקק לעצמנו את המחשבה:

7 כלים מחשבתיים להגדרת המחשבה:

- מה היא הדעה שלי ?
- מה אני רוצה לומר בנוגע לעניין ?
- כיצד מתיישבת מחשבתי עם קהל היעד ?
- כיצד היא מעוררת אצלו התנגדויות רגשיות ?
- כיצד עולה החשיבה שלי, הרעיון שלי עם עמדת הארגון ?
- כיצד אני עושה אינטגרציה מחשבתיית עם הארגון שלי ועם קהל היעד כדי שהמחשבה תמצא לה קהל והד ?
- כיצד אני עורך אותה, שלב אחר שלב, כדי לשכנע את הקורא

החשיבה היא אבן הדרך. בלעדיה לא ניתן לכתוב, וכשהיא ברורה – ניתן לכתוב.

לשאלות נוספות, אתה מוזמן ליצור קשר עם אילת צורי:

03-6471355

052-3510583

ayelet@ayeletz.co.il

www.ayeletz.co.il

מלים רלוונטיות:

חשיבה ארגונית

כתיבה

כתיבה יוצרת

מיומנויות כתיבה

שיפור כתיבה

לימוד כתיבה

אימון בכתיבה

הבעה בכתב